

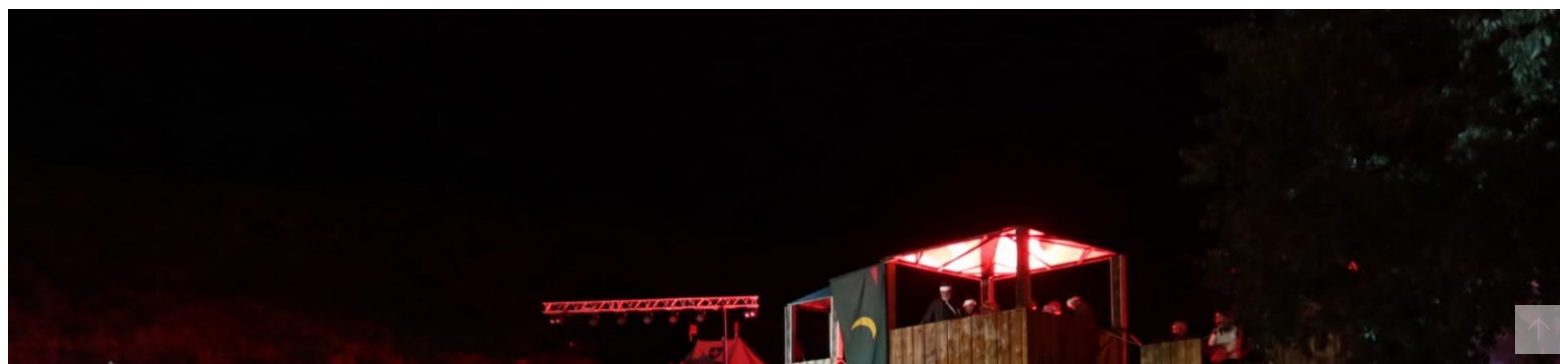
Putovanje dvorcima Hrvatske: primjeri sveobuhvatne integracije komercijalnih sadržaja u kulturnu baštinu

Autor: **Ured za blaga & misterije**
29/12/2022, 17:50

Šušur, vika, zaglušujuća buka topova, baklje koje trepere u gustoj dimnoj zavjesi, muškarci u templarskim haljama nasuprot onih odjevenih u fine turske tkanine...

Jedva razaznajem dijalog dviju suprotstavljenih strana kroz glasno komešanje sveprisutnog puka. Sukob templara i Turaka u Vrani uprizoren je kao bogati igrokaz oživljene povijesti srednjeg vijeka. Manifestacija Dani vitezova vranskih se održava sredinom kolovoza, na povijesnom lokalitetu Vrana, mjestu pokraj Pakošтана uz Vransko jezero, koje je duboko protkano poviješću.

prenosi.

Udruga "Vranski vitezovi" od 2006. godine upriličuje manifestaciju "Dani vitezova vranskih" na lokalitetu u neposrednoj blizini utvrde Vrana, nedaleko od Hana Jusufpaše Maškovića. Sudjeluju na raznim manifestacijama oživljene povijesti diljem zemlje i inozemstva i doprinose očuvanju povijesne važnosti Vrane. Kako se manifestacija održava u jeku turističke sezone privlači i mnogobrojne turiste koji imaju priliku doživjeti djelić hrvatske povijesti kroz igrokaze, srednjovjekovne tabore i sajam, viteške turnire, stare zanate i vještine te jela i pića nastala prema originalnoj srednjovjekovnoj recepturi.

Utvrda Vrana FOTO: Blaga & misterije

Han pokraj utvrde

Dani vitezova vranskih kroz godine su postali prepoznatljivo događanje od čega korist ima i spomenuti Mašković Han, još jedna kulturna znamenitost koja je za razliku od Vrane, obnovljena. Izgrađen tijekom 17. stoljeća, prvotno je zamišljen

kao monumentalna rezidencija i ljetnikovac Jusufa Maškovića, porijeklom iz Vrane, visokog dostojanstvenika na sultanovom dvoru i vrhovnog admirala turske flote.

Izgradnja hana je započela 1644. godine. Međutim, samo godinu kasnije Mašković je smaknut na dvoru turskog sultana jer je ukazao milost mletačkim vojnicima i građanima po osvajanju Krete što se kosilo s krvožednim načinom osvajanja tadašnjeg sultana. Slijedom tragičnih događanja, han je završen, ali u mnogo skromnijem obliku nego je planirano.

Maškovića Han FOTO: Blaga & misterije

I Han je godinama stajao zapušten, no od 2014. godine postaje heritage hotel obnovljen unutar projekta „Obnova Maškovića hana i gospodarska revitalizacija mjesta Vrane“ sufinanciranog sredstvima Europske unije, a pripremljen je u Ministarstvu kulture Republike Hrvatske u suradnji s Općinom Pakoštane i mjestom Vrana.

Maškovića Han FOTO: Blaga & misterije

“Rezultat je višenamjenski kompleks s hotelskim smještajem od četiri zvjezdice, restoranom, turističkim info punktom, izložbenim prostorom i prodajnim mjestima za autohtone proizvode. Otvorena su nova radna mjesta, poboljšana turistička i kulturna ponuda te stvoreni preduvjeti za gospodarski razvoj mjesta Vrane i općine Pakoštane”, navodi se na službenoj web stranici Maškovića hana.

Maškovića Han FOTO: Blaga & misterije

U hotelu i restoranu radi lokalno stanovništvo, hotel je ugodno popunjen tijekom godine, a mimo standardne hotelsko-turističke ponude organiziraju svadbene svečanosti.

Velika prednost Vrane i Maškovića hana jest njihov položaj tik uz Vransko jezero, na samo nekoliko kilometara od Jadranskog mora. Zadarska županija svakako bilježi veću fluktuaciju turista nego neka druga hrvatska županija, u prosjeku tijekom cijele godine tako da samoodrživost ovog zdanja jest uvelike potpomoguta globalno poznatoj turističkoj lokaciji zadarskog područja.

Tikveš

Na drugom kraju Hrvatske, jedna se manifestacija ovog svibnja održavala po prvi puta, gdje je sudjelovala i rimska legija VI Herculia, odnosno udruga "Red čuvara grada Zagreba". Bilo je to tijekom TIKfest-a- festivala oživljene povijesti i gastronomije koji je održan u prvom tjednu svibnja 2022. godine.

Tikfest / FOTO: Blaga & misterije

U parku dvorca Tikveš smještenog u sjevernom dijelu Kopačkog rita svjedočili smo rimskoj borbenoj vježbi legionara međusobno, ali i s odvažnim posjetiteljima. U istom rimskom kampu posjetitelji su mogli naučiti o svakodnevici rimskih legionara koji su nekoć davno bilo stacionirani uz hrvatske ubale Dunava, što je manje poznato.

Kako bi se širu javnost upoznalo s tim dijelom davnog kulturnog naslijeđa, ono je integrirano u TIKfest koji je održan u sklopu projekta Interreg Danube Transnational Programme, a sufinanciran je sredstvima Europske unije. Javnosti je poznat i kao Living Danube Limes. Cilj projekta jest uspostavljanje temelja Europske kulturne rute putem održivog turizma njegujući živeće internacionalno naslijeđe na obalama Dunava i povezujući niz europskih zemalja aktivnostima duž iste rijeke.

Dvorac Tikveš FOTO: Blaga & misterije

TIKfest je ujedno bio prilika da svoja vrata otvori novoobnovljeni kompleks dvorca Tikveš. Projektom "Prezentacijsko edukacijski centar Tikveš", dvorac teško oštećen u Domovinskom ratu je obnovljen, i prenamijenjen u prezentacijsko-edukacijski centar s jedinstveno oblikovanim postavom kao ishodištem edukacije o prirodnim značajkama Kopačkoga rita i važnosti njegova očuvanja. I ovaj je projekt bio sufinanciran sredstvima Europske unije, ovog puta iz Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“.

Dvorac Tikveš FOTO: Blaga & misterije

U interaktivnoj šetnji kompleksom dvorca Tikveš može se saznati o povijesti kompleksa, njegovim vlasnicima i povijesno-geopolitičkim prilikama lokaliteta. Unutar Novog dvorca je stalni interaktivni postav koji opisuje bogatu povijesno-kulturnu baštinu kroz iscrpnu zbirku fotografija i korištenih predmeta vlasnika kompleksa, od Habsburgovaca, preko Karadžorđevića sve do Josipa Broza Tita kojem je služio kao prvorazredno mjesto za lov i primanje stranih delegacija pa je svojevremeno bio poznat i kao "kontinentalni Brijuni"

Prezentacijsko – edukacijski centar Tikveš FOTO: Blaga & misterije

U aneksu Novog dvorca koji je prenamijenjen u centar za interpretaciju prirode jest interaktivna audio-vizualna prezentacija smjene godišnjih doba u parku prirode Kopački rit. Impresivan je to i skladno složen, detaljno razrađen stalni muzejski postav u kojem su korištena suvremena tehnološka rješenja za prikaz flore i faune Kopačkog rita, poput 3D animacija i fotografija, 3D mapiranja, holograma, računalno isprogramiranih kvizova i zadataka. Ovako je izgledno da će postav izložbe biti zanimljiv mlađoj, tehnološki potkovanj publici, ali i starijim generacijama koje kroz nove tehnologije uče o povijesnoj i prirodnoj baštini ovoga kraj.

Na službenoj web stranici parka prirode Kopački rit stoji kako će se kroz projekt Prezentacijsko edukacijski centar Tikveš *“modernizacijom sadržaja i programa povećati privlačnost za posjetitelje i tako omogućiti revitalizacija i razvoj jednoga od najvećih potencijala Parka prirode. Infrastrukturno ulaganje i opremanje sadržaja unutar kompleksa dugoročno će pridonijeti zaštiti prirodne i kulturne baštine, proširenju ponude izložbenih i edukativnih sadržaja, kao i znatno većoj posjećenosti.”*

Prezentacijsko – edukacijski centar Tikveš FOTO: Blaga & misterije

Uprava parka prirode kroz brojne projekte planira obnoviti i u funkciju staviti druge objekte unutar kompleksa, a kako bi se proširio turistički kapacitet lokacije i iskoristio puni potencijal samoodrživosti koju je ovdje sasvim sigurno moguće ostvariti u dogledno vrijeme.

Na taj način bi se integracijom s već postojećom obnovljenom infrastrukturom u parku prirode zaokružio ciklus jednog posjetitelja u vidu smještaja, toplog obroka, kulturnog uzdizanja u kompleksu dvorca i istraživačkih tura u Kopačkom ritu.

Prezentacijsko – edukacijski centar Tikveš

Dvorac Gređice u Zagorju danas poznatiji kao dvorac Gjaski jest heritage hotel s četiri zvjezdice u sklopu kojega su restoran te vinoteka u podrumu dvorca koja se lako može prenamijeniti u svrhu organizacije poslovnih konferencija, team buildinga i raznih drugih proslava, kapaciteta do 140 ljudi. Ovaj dvorac je u potpunosti rekonstruiran privatnim sredstvima još 2006. godine, a dodatno obnovljen 2019. godine nakon što je promijenio vlasnika. Iako je novi vlasnik nastavio s radom hotela i restorana, odlučio ih je učiniti pristupačnijima lokalnom stanovništvu nešto nižim cijenama u odnosu na prijašnje prilike. Danas je ovaj hotel ugodno popunjen te nudi mogućnost organizacije raznih događanja, uključujući i svadbene svečanosti.

Dvorci hoteli su na dobrom putu samoodrživosti, poglavito uz povremenu organizaciju različitih manifestacija oživljene povijesti u njihovoj neposrednoj blizini, gdje silom inercije ostvaruju veću vidljivost i posjećenost. Ostala zdanja u kojima nije ostvaren ugostiteljsko-smještajni aspekt uglavnom ovise i o drugim izvorima financiranja radi postizanja potpune održivosti. U nastavku pročitajte o ključnom pitanju razvoja dvoraca Hrvatske, kako ih oživjeti?

Piše: Ana Mičić

Ovaj članak sedmi je dio serijala "Sudbine baštine" koji istražuje načine komercijalizacije kulturne baštine današnjih prostora Republike Hrvatske. Objavljen

u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. **Cijeli serijal moguće je pročitati na ovoj poveznici.**

Želite li doprinjeti nastavku serijala, navesti primjer ili prijaviti slučaj? Obratite nam se preko email adrese tajnistvo@blagamisterije.com.

Šok! Pila je 1 žličicu dnevno i smršavjela 52 kg

'Žena mi je dala konzervu pa me počela slikati kako jedem... Rekla mi je zašto i šokirala me'

Obnovit ćeš zglobove u 19 min, ako se odvažiš...

„NJIHOVI I NAŠI“: Začarani krug najvećeg geta u Hrvatskoj

RASPRAVA U OTVORENOM: Zašto Plenkovićeve Vlada nije pripremila "stup srama" za gulikože

Kako me je spominjanjem Jure i Johnnyja pjesnikinja pridobila

Sponsored by Midas

